

Vraag nr. 11
van 10 september 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Voetbalclubs – Gemeentelijke steun

Bekommerd om de verschillen die bestaan tussen de vele gemeenten inzake inkomsten en uitgaven met betrekking tot de organisatie en ondersteuning van activiteiten van voetbalclubs, kan men zich afvragen wat de impact hiervan is. Een onderzoek heeft gewezen op de ongelooflijke variatie en inventiviteit van vele gemeentebesturen om al dan niet professionele voetbalclubs te ondersteunen en ruimte te geven voor verdere ontwikkeling.

Gegevens uit eerdere schriftelijke vragen van ex-collega Walter Vandenbossche (van 28 september 2000 en 7 februari 2003, resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 19 oktober 2001, blz. 342 e.v., en Bulletin nr. 1 van 3 oktober 2003, blz. 77 e.v.) leren me dat er zeer uiteenlopende manieren van aanpak zijn, gaande van het totaal ontbreken van ondersteuning en het integendeel belasten van de betrokken clubs door de gemeente, over technische bijstand, voordelig gebruik van gemeentelijke infrastructuur, tot zwaarwegende gemeentelijke uitgaven voor ordehandhaving, rechtstreekse subsidies en financiële steun in de vorm van (doorgeef)leningen, intrestsubsidies, waarborgen, ...

Uit de cijfers van de voorbije jaren (tot 2002) zien we dat de kosten over het algemeen oplopen. Door het ontbreken van algemene beginselen inzake regulering van uitgaven en inkomsten, bestaat er oneerlijke concurrentie tussen de voetbalclubs. Zo investeerde het stadsbestuur van Gent bijvoorbeeld 5,9 miljoen euro in AA Gent in 2002, terwijl het stadsbestuur van Lier niet meer dan 368.507 euro voor SK Lierse veil had. FC Antwerp was in 2002 koploper met bijna 9,5 miljoen euro nettosteun vanwege het stadsbestuur. Hierbij werden dan nog niet eens de kosten voor ordehandhaving geteld. Bij Gent en Lier is dit wel het geval, met respectieve kosten van 1,9 miljoen euro en 327.000 euro voor ordehandhaving (cijfers uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 64 van 7 februari 2003 van de heer Walter Vandenbossche).

Men kan zich de vraag stellen of een algemene regelgeving terzake niet aangewezen is, aangezien

de weerslag van deze complexe transfers tussen de gemeente en haar voetbalclubs op beider financiële slagkracht niet te onderschatten valt.

1. Kan de minister het meest recente overzicht (inkomsten en uitgaven van 2003 en eventueel van 2004) bezorgen van de steun die de respectieve Vlaamse gemeentebesturen geven aan “hun” voetbalclubs die spelen in eerste en tweede klasse van de Belgische nationale competitie?
2. Gaat de minister ervan uit dat hier sprake kan zijn van competitievervalsing en dat hierover een algemene regelgeving zou moeten komen? Zijn hierover reeds initiatieven of beslissingen genomen?
3. Kan de minister een duidelijk overzicht geven van het kostenplaatje van de ordehandhaving voor de clubs, de gemeenten, de lokale politiezones en de federale politie? Hoe loopt de verdeling?

Uit de cijfers uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 64 van 7 februari 2003 van de heer Walter Vandenbossche blijkt dat dit in sommige tabellen wel is opgenomen als uitgavenpost voor de gemeenten en in andere niet. Hoe komt dit?

Kan de minister mij een zo goed mogelijk overzicht van de laatste vijf jaar geven?

Antwoord

In antwoord op van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger met betrekking tot de gemeentelijke uitgaven inzake een aantal voetbalclubs kan ik inderdaad verwijzen naar het antwoord van mijn ambtsvoorganger op de schriftelijke vragen van Vlaams volksvertegenwoordiger Vandenbossche (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 3 oktober 2003), alsmede naar het meer recente voorlopig antwoord op parlementaire vraag nr. 87 van 6 februari 2004 van de heer Carl Decaluwe, Vlaams volksvertegenwoordiger (verschenen in het Bulletin Vragen en Antwoorden nr. 12, zitting 2003-2004, pagina 2118).

Aan de gouverneurs wordt de opdracht gegeven om gegevens betreffende de inkomsten en uitgaven aan de voetbalclubs die spelen in eerste en

tweede klasse van de Belgische nationale competitie bij de verschillende gemeenten op te vragen voor 2002, alsook voor het laatste jaar waarvoor de ontvangsten en uitgaven werden afgesloten, in casu 2003. Zodra ik deze gegevens heb ontvangen, zal ik een definitief antwoord verstrekken over de inkomsten en uitgaven voor het voetbal van de betrokken gemeenten en over eventuele verschillen die kunnen geconstateerd worden.

Ik beperk mij tot deze beide jaren, aangezien de gegevens die de Vlaamse volksvertegenwoordiger vraagt niet zomaar uit de rekeningencijfers kunnen worden gehaald en door de besturen moeten opgezocht worden uit het bijhorend bewijsmateriaal. De beperking tot de laatste twee jaren, in casu 2002 en 2003, lijkt mij daarom redelijkerwijze het maximaal haalbare. Ik neem overigens aan dat er geen bijzonder grondige evoluties te noteren vallen over het geheel van de steun aan de clubs. Natuurlijk zijn er individuele evoluties mogelijk, maar die zullen wellicht het globale beeld niet wijzigen.

Net als mijn ambtsvoorgangers wens ik momenteel geen initiatieven te nemen om, eventueel in overleg met de andere gewestregeringen, tot een algemene regelgeving inzake deze materie te komen.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt terecht op dat er zeer uiteenlopende manieren van aanpak en steun zijn.

Dit is een logisch gevolg van de gemeentelijke autonomie in het algemeen en meer specifiek op het vlak van gemeentelijke steun aan voetbalclubs. Ik wens deze autonomie te respecteren: de gemeenten kunnen beslissen of ze al dan niet sportclubs willen steunen en ook de wijze waarop bepalen ze zelf.

Wel moeten zij daarbij het gelijkheidsbeginsel respecteren. Zij moeten dus een subsidiereglement vaststellen in de gemeenteraad ofwel de subsidies nominatim in de begroting inschrijven, als het geldelijke steun betreft. De criteria op basis waarvan zij een eventuele steun toekennen moeten in overeenstemming zijn met het gelijkheidsbeginsel. Gelijke toestanden moeten bijgevolg gelijk worden behandeld en de terzake gehanteerde motieven moeten draagkrachtig zijn.

Uit het in de loop der jaren ingezamelde cijfermateriaal blijkt nu reeds dat er inderdaad verschillen zijn tussen de gemeenten op het vlak van de steun die zij verlenen. Deze verschillen in steun zijn het logische gevolg van autonome gemeentelijke beslissingen, waarvoor de meerderheden tevens de politieke verantwoordelijkheid dragen.

Uit deze verschillen wens ik niet te concluderen dat er sprake is van "competitievervalsing".

De subsidiëring van sportverenigingen, jeugd, cultuur en dergelijke behoort tot de normale taakinvulling van de gemeenten en ten gevolge van de lokale autonomie ontstaan er vanzelfsprekend onderlinge verschillen. Deze ondersteuning heeft ook een maatschappelijke functie, zeker doordat vele clubs een actieve jeugdwerking onderhouden. De gemeentelijke steun is slechts één van de vormen van inkomsten die een voetbalclub mogelijk heeft, naast vele andere zoals eigen inkomsten, sponsors, reclame-inkomsten, tv-rechten,... Deze inkomstenverwerving wordt bovendien bepaald door verschillende factoren, die doorgaans te maken hebben met de inspanningen die een club levert om zich attractief te maken naar de buitenwereld toe. Ook verschilt het uitgavenbeleid van club tot club, zodat de gemeentelijke steun in de meeste gevallen slechts een deelfactor is om de financiële draagkracht van een club te bepalen.

Wat ten slotte de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft met betrekking tot de kosten van ordehandhaving, deel ik mee dat ik niet over een dergelijk historisch en/of actueel overzicht beschik, aangezien dit een federale aangelegenheid betreft.

De reden dat, bij de vorige vragen,-- in sommige tabellen kosten van ordehandhaving wel en in andere tabellen niet zijn ingevuld, ligt in het feit dat de gemeenten deze tabellen zelf hebben ingevuld. Sommige gemeenten zijn wellicht van oordeel dat deze politiekosten in hun geval niet bekend, verwaarloosbaar of te moeilijk te berekenen zijn.